ב) פסחים כט:, ג) נשבת יו:

ם בשל ש כם . אולין קלו:, קידושין נח:] חולין קלו:, ד) [נ"ל ותנן], ה) [חלה פ"ג

מ"ין, ו) [ע"ח], ו) [דברים

יחו. **ה)** ותרומות פ"ד מ"גו.

תוס' מנחות כב: ד"ה ור' יהודה סבר ותוס' זבחים עג. ד"ה ר"ין, ל) [וכן בגמ' דידן

נדרים נח.],

א [מיי' פט"ו מהלי תרומות הלי יז]: קלא ב מיי פט"ו מהלי מאכלות אסורות הלכה ו סמג לאוין קמח טוש"ע י"ד סי' לח סעיף :6 קלב ג מיי שם סמג שם טוש"ע י"ד סי' קלד סעיף א [וסעיף ג]: קלג ד מיי פ"ג מהלי תרומות הלכה א:

חזקיה אמר הגדילו באיסור אסור. פרש"י כגון היין של היתר היה בבור ואח"כ נפל עליו יין נסך דמלא מין את מינו וניעור ולא שנא כי נפלו מים תחלה לא שנא לבסוף דלא אמרינן

רואין את ההיתר כאילו אינו והשאר מים רבין עליו ומבטלין אותו

אמר חזקיה הגדילו באיסור אסור הגדילו בהיתר מותר ורבי יוחנן אמר אפי' הגדילו באיסור מותר א"ל רבי ירמיה לרבי זירא לימא חזקיה ור' יוחנן בפלוגתא דר"א ורבנן קמיפלגי דתנן ששאור של חולין ושל תרומה שנפלו לתוך העיםה לא בזה כדי לחמץ ולא בזה כדי לחמץ ונצמרפו וחמצו ר"א אומר אחר אחרון אני בא וחכ"א בין שנפל איסור בתחלה ובין בסוף אינו אסור עד שיהא בו כדי להחמיץ ותסברא והאמר אביי לא שנו אלא שקדם וסילק את האיסור אבל לא קדם וסילק את האיסור אסור חזקיה דאמר כמאן אלא הכא ברואין קמיפלגי לחזקיה לית ליה רואין לרבי יוחנן אית ליה ומי אית ליה לרבי יוחנן רואין והא בעי מיניה ר' אסי מרבי יוחנן שני כוסות אחד של חולין ואחד של תרומה ומזגן ועירבן זה בזה מהו ולא פשמ ליה מעיקרא לא פשם ליה לבסוף פשם ליה אתמר נמי א"ר אמי א"ר יוחנן ואמרי לה א"ר אסי א"ר יוחגן ב' כוסות אחד של חולין ואחד של תרומה ומזגן ועירבן זה בזה ארואין את ההיתר כאילו אינו והשאר מים רבין עליו ומבמלין אותו: זה הכלל מין במינו במשהו שלא במינו בנותן מעם: ירב ושמואל דאמרי תרוייהו כל איסורין שבתורה במינן במשהו שלא במינן בנותן מעם זה הכלל לאתויי מאי לאתויי כל איסורין שבתורה ר' יוחנן ור"ל דאמרי תרוייהו בכל איסורין שבתורה בין במינן בין שלא במינן בנותן מעם יחוץ מטבל ויין נסך במינן במשהו ושלא במינן בנותן מעם וזה הכלל לאתויי מבל תניא כוותיה דרב ושמואל תניא כוותיה דרבי יוחגן ור"ל תניא כוותיה דרב ושמואל כל איסורין שבתורה במינן במשהו שלא במינן בנותן שעם תניא כוותיה דר' יוחנן ור"ל כל איסורין שבתורה בין במיגן בין שלא במינן בנותן מעם חוץ ממבל ויין נסך במינן במשהו שלא במינן בנותן מעם בשלמא יין נסך משום חומרא דעבודת כשלמא יין נסך משום כוכבים אלא מבל מ"מ כהיתירו כך איסורו מואל יחמה אחת פומרת את פומרת את הכרי ס(ותניא) גמי הכי סבמה אמרו מבל אלא היין מתחבר למינו ונעשה הכל יין נסך והשתא אין במים שיעור לבטלו הגדילו בהיתר כגון שהיין נסך היה בבור ונפל שם קיתון של מים וכשנפל עליו היין של היתר כבר נתבטל יין נסך במים שהמים ש רבין בהיתר לבדו ונתבטל ומשנתבטל לגמרי שוב אינו חוזר וניעור ור' יוחנן הגדילו באיסור נמי מותר דלה אמר מלא מין את מינו וניעור והוא שנפלו מים תחלה כפרש"י. וקשיא דדוחק הוא חדא מה שהעמיד רש"י מלתיה דר' יוחנו כשנפלו מים תחלה דא"כ ה"ל לפרש וע"ק הא דפירש הגדילו בהיתר כגון שנפל יין של היתר לבסוף דהא לישנא דקאמר יין נסך שנפל לבור משמע דאיכא יין של היתר בבור דהכי משמע לישנא כמו ההוא דלעיל דקאמר המערה יין נסך מחבית לבור כו' לכן [א] נ"ל הגדילו המים באיסור כלומר בשעה שנפלו מים לבור היה כבר מעורב היין נסך ביין של היתר אסור דלא אמר רואין ההיתר כאילו אינו כו׳ כיון שכבר נחסר הגדילו בהיתר כגוז שנפל מים של היתר תחלה בבור ואח"כ יין של איסור הכל מותר כיון שבטל דהיינו שלא היה כבר נאסר ור׳ יוחנן אמר הגדילו נמי באיסור בין שנפלו מים תחלה בין לבסוף מותר דאית ליה רואין: שבר בובות. תימה למה לי סלק את מינו אפילו מינו דיין של חולין יסייע לבטל דהא ר' יוחנן לית ליה במינו במשהו אלא טבל ויין נסך ° ותרומה נמי עולה בק"ח אלמא דבטיל במינה וי"ל דהכא מיירי בדליכא ק״א ולכך אינו מבטל ": הרץ משבל ויין נסך. וה״ה דמים במים במשהו: מבל מאי

מעמא דכהיתירו כד איסורו. מה היתירו במשהו כשמואל דאמר שמואל חטה אחת פוטרת את הכרי וכי היכי דכל שהוא חשוב להתירו חשוב נמי לאסרו ותימה דהכא משמע דטעמא דטבל במשהו דכהתירו כך איסורו ובירושלמי קאמר י דטעמא משום דטבל יש לו מתירין וכל דבר שיש לו מתירין אפי׳ באלף לא בטיל כגון טבל ושביעית ומעשר והקדש כשהן במינן אבל שלא במינן בנותן טעם והשתא תרי טעמי ל"ל וי"ל

דנריכי תרוייהו דאי ליכא אלא חד טעמא דיש לו מתירין הוי אמינא דוקא היכא דהבעלים בעיר דאז יש לו מתירין שהבעלים יכולים להפריש אבל אי ליכא בעיר אע"ג דיכול לילך במקום שהבעלים שם מ"מ כיון שיש לו טורח והולאה הוי כשאין לו ממירין כמו שפר"ת בפ' הזהב (ב"מ דף נג. ושם) דלא מיקרי יש לו מחירין אלא בלא טורח ויציאה הלכך אלטריך טעמא דהכא משום דכהחירו כך איסורו ואי ליכא אלא טעמא דהכא הוי אמינא דלא הוי במשהו אלא טבל גמור דהיתירו במשהו כדשמואל אבל מעשר ראשון הטבול לתרומת מעשר דהיתירו לא הוי במשהו דהא מעשר מן המעשר בעי אפרושי הוי אמינא דאיסורו לא הוי במשהו לכך אנטריך טעמא דירושלמי דיש לו מתירין:

הגדילו. המים והיין באיסור שנפל יין נסך בסוף והגדילו אסור א) לעיל מע. ערלה פ"ב ולא אמרינן רואין את ההיתר כאילו אינו אלא יין נסך מתחבר למינו ואין המים רבין עליו וכ"ש אם נפלו מים בסוף כדאמרן לעילו: הגדילו בהיחר. שנפל יין היתר בסוף כבר בטל יין נסך במים שהמים רבו עליו בהיותו לבדו

ומשבטל לגמרי שוב אינו חוזר וניעור:

ור' יוחנן אמר אפי' הגדילו באיסור.

הואיל ומים נפלו תחלה לא אמרינן

מלא מין את מינו: א"ל ר' ירמיה

לר׳ זירא כו׳. ר׳ ירמיה לא הוה

קים ליה בטעמייהו וסבר דטעמיה

לחותיה משום דאחר אחרון אני בא

כר"א הלכך נפל יין נסך בסוף אסור נפל כשר בסוף מותר ור' יוחנן

כרבנן דאמר עד שיהא באיסור לבדו

כדי לבטל את המים אבל היתר לא

ינטרף עמו לבטל את המים ולאסור:

לה שנו. לר"ח דחם נפלה היתר

בקוף מותר: אלא שקדם וסילק את

החיסור. ולה נשלם השיעור הפילו

ע"י לירוף: אבל לא קדם וסילקו.

מנטרף היתר לאיסור להשלים את

השיעור: חוקיה דחמר כמחן. חי

כר"א קאמר אפי׳ הגדילו בהיתר

אסור דהכא ליכא למימר קדם וסילקו

ואי כרבנן אפילו הגדילו באיסור

מותר דהא אמרינן אפי׳ נפל איסור

בסוף אינו אסור: אלא. גבי פלוגתא

דשאור איכא למימר חזקיה ור' יוחנן

תרוייהו אי כר"א אי כרבנן דטעמא

דהכא ודהתם לא דמי דשאור ה"ט

דלא בטיל משום דמתקן לכולה עיסה

ואיסוריה לאו במשהו ור"א ורבנן

בזה וזה גורם פליגי ביין נסך במינו

איסורו במשהו ושלא במינו בנותן טעם ופלוגתא דחזקיה ור' יוחנן משום

מינו ושחינו מינו: וברוחין קמיפלגי

חוקיה. סבר לא אמרינן רואין את

מינו כאילו אינו ושאינו מינו רבה

עליו ומבטלו אלא כיון דיין כשר

קודם ליין נסך ויין כשר הוה רבה

על המים כי נפל יין נסך מצא מין את מינו וניעור אבל כי נפל נסך

ברישא בטל ליה במים דמים הוי טפי

עליה וכי הדר נפל כשר שרי דמשבטל

גליון הש"ם ותרומה גמי טולה במ"א. עיין זכחים דף עג ע"ח מוס' ד"ה רי"ח:

הגהות הגר"א [א] תום' ד"ה חזקיה. לכך נ"ל הגדילו כו'. נ"ב אבל בירושלמי כאן ובפ"ב דערלה מפורש כפרש"י נפל איסור בסוף אסור היתר בסוף מותר אבל בר׳ תחלה דבכל ענין מותר. ואיני יודע מי דחקו לרש"י לומר דוקא תחלה:

מוסף רש"י

שור של חולין. ושלוה לתר של תרומי, שנפלו לתרומי, שנפלו לתרומי, שנפלו (עניד מום) כדי לחמץ, אחרון אני בא. לחמן אחרון אני בא. לחמן אחרון אני בא. לחמן ככל לחמין, לם של לחמין מינות לתיכי ולם מל לחמין ומומר לתיכי ולם של תרומי בגל לחמיו ומומר לתיכי ולם של תרומה נפל אחרון אסור לזרים (שם) שהוא גורם את החימוץ ואם נפל האיסור בסוף אסורה (תמודה יב.). לא שנו. דאמר ר"א אם אחרון חולין שמותר, אלא שקדם וסילק את האיסור. קודס נפילתו של זה, שכשנפל זה ליכא למימר חלטרף מלטרף שיעור יאע"פ שכבר נתן כח איסור בעיסה ולא היתה מחומלת על ידי אחר אם לא בשביל ראשון ואפ״ה כיון דלא הוה בו מעולם שיעור חימון ליכא למימר זה חה גורם וביטל שני את הראשון (לעיל מט.) או: שקדם וסילק את האיסור מכיון שנפל בו היתר מיד, דהואיל וסילקו ועדיין לא החמיץ בטל והלך לו, ואט"ג דהוטיל בו הנח שיכול זה האחרון לגמור חימוץ על ידו, אעפ״כ כבר בטל לו ושוב אין מחר וניעור בו (פסחים בו.). אבל לא קדם וסילק. ינגמר על ידי שניהם ואינו יכול ליבטל, אסור חטה אחת פוטרת את הכרי. ראשית דגנך, ולא יהיב ביה קרא שיעור

יין נסך לא אמרינן חוזר וניעור: ור׳ יוחגן. סבר כיון דנפל נסך למינו ושאינו מינו רואין את מינו כאילו אינו ושאינו מינו רבה עליו ומבטלו: ומוגן. במים לפי כח היין ויש במים שבשניהם כדי לבטל את התרומה ברוב: מהו. מי אמרינן רואין של חולין כאילו אינו והמים רבים על אוסר בכל שהוא במינו שלא במינו בנותן מעם: התרומה או דלמא מלא מין את מינו מתני וניעור ורבה היין על המים: וה הכלל. דמתני׳ דמשום יין נסך לא אינטריך דהא תנא ליה יין במינו במשהו ויין במים בנותן טעם אלא לאיתויי שאר איסורין אתא. כל נותן טעם במינו בששים משערינן כדאמרינן בשחיטת חולין (דף נח.): חוד מטבל ויין נסך. לקמן מפרש טעמה: חטה אחת פוטרת הכרי. מתרומה דהא לא אתפרש שיעורא דידה אלא ראשית דגנך כתיבי ואפי׳ כל דהו ורבנן הוא דאמרים עין יפה מחמים: מארבעים עין רעה אחד מששים בינונית אחד מחמשים:

במה אמרו טבל איסורו במשהו במינו. אמרו אבל שלא במינו

בנותן טעם משום דבמינו איכא למימר כהיתירו כך איסורו אבל

בשלא במינו ליכא למימר הכי אלמא טעמא משום הכי הוא: